

2008-05-23

Avrens från fröfabrik: blir miljövänliga pellets

Just nu valfärdar folk från hela världen till företaget Skånefrö i lilla Tommarp. Det besökarna vill veta mer om är hur vanligt avrens från till exempel vete, korn och havre kan återanvändas till energi i form av brännbara miljövänliga pellets.

Av: Birgitta Hultberg-Olsson

Projektet som kallas Bioagro är EU- finansierat och anses vara ett av de mest intressanta i världen. Det har rankats som nummer 13 av totalt 700 EU-projekt som startades år 2006 inom programmet LIFE. Bakgrunden är att utsädesföretaget Skånefrö ville hitta ett vettigt sätt att bli av med allt avrens som uppstår i samband med produktionen.

Sven-Olof Bernhoff framför den välbesökta anläggningen hos Skånefrö i Tommarp.

Mycket rensas bort

"Mellan 10 och 40 procent av våra råvaror rensas bort och blir avrens. Det kan vara från vete, korn och havre med mera. Vi började därför fundera på vad vi skulle kunna göra med allt detta avrens som inte går att använda till vare sig mat eller foder", säger Sven-Olof Bernhoff, företagsledare för Skånefrö samt projektledare för Bioagro.

Resultat av samarbete

Ett samarbete inleddes med företaget Hotab som bygger panncentraler. Sedan kontaktades även Åfab, som har mångårig erfarenhet av bioenergiteknik och vana av att konstruera pelletsbrännare, samt Ecoera som är ett avknopningsföretag från Chalmers. Ingenjörerna fick i uppdrag att ta fram en ny teknik för att skapa en effektiv och miljövänlig förbränning av fröavrenset. "Vi tillverkar 15 olika produkter som det blir avrens av. Ecoera och Åfab fick i uppdrag att utvärdera vad som behöver tillsättas i avrenset för att sammansättningen på pelletsen ska ge mycket energi och liten miljöpåverkan. Sedan har Hotab och Åfab fått uppdraget att bygga och konstruera en värmepanna som är utformad för att skapa en optimal förbränning, men som samtidigt skapar en miljö-vänlig och naturlig aska som kan gå tillbaka i kretsloppet", berättar Sven-Olof Bernhoff.

Om bara några veckor kan anläggningen vara klar för uppstart i Skånefrös lokaler. Men redan innan har den väckt stort intresse. Folk kommer från hela världen för att få höra mer om detta projekt.

Återförs i åkermarken

Att kunna framställa biobränsle från använt materialavrens av produkter som inte är tjänliga som föda, ligger rätt i tiden. Och det faktum att askan som bildas vid förbränningen sedan kan återföras som närings-ämnen i åkermarken är förstås högintressant med tanke på den globala klimatdebatten.

"När vi börjar värma upp vårt företag i Tommarp med pellets, så minskar vi utsläpp med motsvarande 540 ton koldioxid som härrör från vår nuvarande el- och oljeanvändning, berättar Sven-Olof Bernhoff.

Har överkapacitet

"Vi kommer att ha överkapacitet i pelletsanläggningen och kan därför hyra ut anläggningen till forskare och andra intressenter som vill testa olika agrara restprodukter. Dessutom kan vi börja producera energi åt andra", tillägger Sven-Olof.

EU-projektet pågår till 30 juni år 2009 och EU förväntas stå för 10 av de totalt 50 miljoner kronor som hela projektet förväntas kosta. EU-projektet har rönt stort intresse inte minst på hemmamarknaden, men ännu har inga medel tillförts från svenskt håll.